

INFORMACE
O ZÁVAŽNÝCH ZJIŠTĚNÍCH
Z VYKONANÝCH
FINANČNÍCH KONTROL
ZA ROK 2018

OBSAH

ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTU.....	3
ZÁVAZNOST A ÚČINNOST	3
1. ÚVOD	4
2. PRÁVNÍ RÁMEC	4
3. ZÁKLADNÍ DEFINICE	4
4. PROCES PODÁVÁNÍ INFORMACE O ZÁVAŽNÝCH ZJIŠTĚNÍCH	5
5. POSOUZENÍ OBSAHU OZNÁMENÍ.....	6
6. SOUHRNNÁ INFORMACE O ZÁVAŽNÝCH ZJIŠTĚNÍCH.....	6
7. ZÁVAŽNÁ ZJIŠTĚNÍ podle § 22 odst. 6 písm. a)	9
8. ZÁVAŽNÁ ZJIŠTĚNÍ podle § 22 odst. 6 písm. b).....	11
9. SHRUTÍ.....	14
10. ZÁVĚR	15
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	16

ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTU

	Funkce	Datum
Zpracoval	referent oddělení 6902	6. 6. 2019
Předkládá	VO6902	19. 6. 2019
Schválil	ŘO69	24. 6. 2019
Na vědomí	NM04	25. 6. 2019

ZÁVAZNOST A ÚČINNOST

Materiál je informativního charakteru.

Informace o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol za rok 2018 je vypracována za období od 1. ledna do 31. prosince 2018.

Shrnutí o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol za rok 2018 bylo předáno dne 14. 3. 2019 odboru 47 – Centrální harmonizační jednotka jako podklad do Zprávy o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2018.

Informace o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol za rok 2018 je uložena v odboru 69 – Analýza a hlášení nesrovnalostí, v oddělení 6902 – Analýza nesrovnalostí, na sdíleném disku S: a zveřejněna na webu Ministerstva financí.

1. ÚVOD

Kontrolní orgány veřejné správy mají povinnost průběžně informovat Ministerstvo financí (dále jen „MF“) o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol hospodaření s veřejnými prostředky včetně uskutečněných finančních nebo majetkových operací ze strany kontrolovaných osob, jejichž činnost byla prověřována.

Tuto agendu na MF zastřešuje odbor 69 – Analýza a hlášení nesrovnalostí, oddělení 6902 – Analýza nesrovnalostí, které oznámená závažná zjištění podrobuje analýze s cílem identifikovat nejčastější příčiny porušování povinností uložených právními předpisy včetně konstatace právních předpisů, které nebyly dodrženy. Závažná zjištění shromážděná za příslušný kalendářní rok zpracovává do souhrnné zprávy a její zestručněný obsah předává odboru 47 – Centrální harmonizační jednotka jako podklad do pravidelné Zprávy o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě.

V souladu s tím odbor 69 zpracoval „Informaci o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol za rok 2018“, která se zveřejňuje na internetové stránce MF¹ na odkazu: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/kontrola-verejnych-financi/financni-kontrola/zpravy-o-vysledcich-financnich-kontrol>.

Výstupy o závažných zjištěních mohou být pro orgány veřejné správy včetně příslušných útvarů MF přínosným zdrojem při plánování finančních kontrol, zaměřených na identifikaci rizikových oblastí a subjektů, u nichž nejčastěji dochází k závažným zjištěním. Dále jsou v souvislosti se soustavným monitorováním a prověřováním stavu právních předpisů podnětem k jejich včasné úpravě v oblasti, která není relevantně pokryta.

2. PRÁVNÍ RÁMEC

Povinnost oznamovat závažná zjištění vyplývá z § 22 odst. 6 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“ nebo „ZFK“):

„ O závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol informují kontrolní orgány Ministerstvo financí nejpozději do 1 měsíce od ukončení finanční kontroly. Za závažné zjištění se považuje

- a) zjištění, na jehož základě kontrolní orgán oznámil podle zvláštního právního předpisu státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin,*
- b) zjištění neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000 Kč.“*

3. ZÁKLADNÍ DEFINICE

Základní definice stanovuje ZFK, zejména ustanovení § 2 a § 3.

Finanční kontrola – kontrola skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, zejména při vynakládání veřejných výdajů včetně veřejné finanční podpory u kontrolovaných osob, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití.

¹ Od roku 2017.

Kontrolní orgán – orgán veřejné správy, který je podle zákona o finanční kontrole nebo zvláštního právního předpisu oprávněn finanční kontrolu u kontrolované osoby vykonávat.

Kontrolovaná osoba - orgán veřejné správy (kterým je organizační složka státu, která je účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu, státní příspěvková organizace, státní fond, územní samosprávný celek, městská část hlavního města Prahy, příspěvková organizace územního samosprávného celku nebo městské části hlavního města Prahy a jiná právnická osoba zřízená k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnická osoba zřízená na základě zvláštního právního předpisu, která hospodář s veřejnými prostředky), a právnická nebo fyzická osoba, která je žadatelem o veřejnou finanční podporu nebo jejím příjemcem; kontrolovanou osobou je i zahraniční právnická nebo fyzická osoba, pokud na území České republiky (dále jen „ČR“) podniká a je žadatelem o veřejnou finanční podporu nebo jejím příjemcem; kontrolovanou osobou jsou i další právnické a fyzické osoby, které jsou na smluvním základě zapojeny do systému řízení nebo využívání prostředků Evropské unie podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství.

4. PROCES PODÁVÁNÍ INFORMACE O ZÁVAŽNÝCH ZJIŠTĚNÍCH

Informování o závažných zjištěních kontrolními orgány veřejné správy bylo i v roce 2018 zajišťováno nejednotným způsobem a s různou vypovídací schopností, neboť není jednoznačně upravena ani forma informování ani nejsou stanoveny požadavky na její obsah.

Nejčastější formou byl dopis, kdy údaje o závažném zjištění byly oznamovány často velmi stručným textem bez bližší identifikace a specifikace detailů. V mnoha případech nebylo možné zjistit zejména, který právní předpis byl porušen a objem dotčených finančních prostředků vážících se k takovému zjištění. Další formou informování bylo prostřednictvím excelové tabulky, kterou MF poskytlo kontrolním orgánům veřejné správy již v roce 2015 s nadefinovanými požadovanými údaji a hodnotami. I v tomto případě převažovalo nedostatečné a neúplné vyplňování tabulky ve všech požadovaných bodech.

Míru vyplňování požadovaných údajů v procentech za rok 2018 a pro srovnání rovněž i za tři předchozí roky, kdy tuto agendu začal zajišťovat odbor 69, ukazuje Tabulka č. 1.

Položka	Údaje o závažném zjištění	Míra vyplnění (v %)			
		2015	2016	2017	2018
1.	Číslo kontrolovaného projektu	45	38	46	45
2.	Název kontrolovaného projektu	41	37	48	68
3.	Datum ukončení kontroly	39	31	49	38
4.	Stručný popis závažného zjištění	37	38	39	37
5.	Ustanovení právních předpisů, které byly porušeny	30	29	32	31
6.	Celkový objem zkontrolovaných finančních prostředků SR	20	14	27	15
7.	Oznámení na podezření, že byl spáchán trestný čin	60	59	62	85
8.	Závažná zjištění - objem finančních prostředků	54	56	69	67

Tabulka č. 1: Míra vyplňování požadovaných údajů o závažném zjištění v rozmezí let 2015 - 2018

Z uvedené tabulky vyplývá, že průměrná míra vyplňování údajů o závažném zjištění v položce 1 až 3 dosahuje ve sledovaných letech cca 42 %, vyjma roku 2018 u položky 2 - Název kontrolovaného projektu s 68 %. Míra vyplňování údajů v položce 4 – Stručný popis závažného zjištění a 5 – Ustanovení právních předpisů, které byly porušeny, se v rozmezí čtyř let pohybuje v průměru mezi 38 a 39 %. Největší výkyv a zároveň nejméně údajů k dispozici má MF k položce 6 – Celkový objem zkontrolovaných finančních prostředků SR, kde míra vyplňování činí průměrně 19 %. Nejvyšší míra vyplňování tabulky v rozmezí let 2015 - 2018 je u položky 7 – Oznámení na podezření, že byl spáchán trestný čin, kdy průměr činí 66,5 % a u položky 8 – Závažná zjištění – objem finančních prostředků s hodnotou 61,5 %.

Povinnost informovat MF o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol byla v uplynulém kalendářním roce plněna následovně:

- státní správa oznámila celkem 73 závažných zjištění,
- územní samospráva oznámila 27 zjištění.

5. POSOUZENÍ OBSAHU OZNÁMENÍ

Oddělení 6902 vede závažná zjištění podle jejich typu. Zvláště eviduje zjištění podle § 22 odst. 6 písm. a) zákona o finanční kontrole, nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin a zvláště zjištění podle § 22 odst. 6 písm. b) zákona, týkající se neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující hodnotu 300 000 Kč.

Obsah každého přijatého oznámení o závažném zjištění se posuzuje z hlediska zdroje poskytnutých finančních prostředků, a to zda se jednalo o finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, nebo zda šlo o prostředky kombinované, tj. poskytnuté také ze zahraničních zdrojů.

V rámci nastavené spolupráce s odborem 17 – Kontrola a odborem 52 – Auditní orgán jsou závažná zjištění neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000 Kč operativně uvedeným útvarům předávána k využití, a to buď ke koordinaci plánovaných veřejnosprávních kontrol, nebo ke koordinaci vykonávaných auditů. Za tímto účelem v roce 2018 bylo odboru 17 předáno 29 závažných zjištění, odboru 52 celkem 19 zjištění.

6. SOUHRNNÁ INFORMACE O ZÁVAŽNÝCH ZJIŠTĚNÍCH

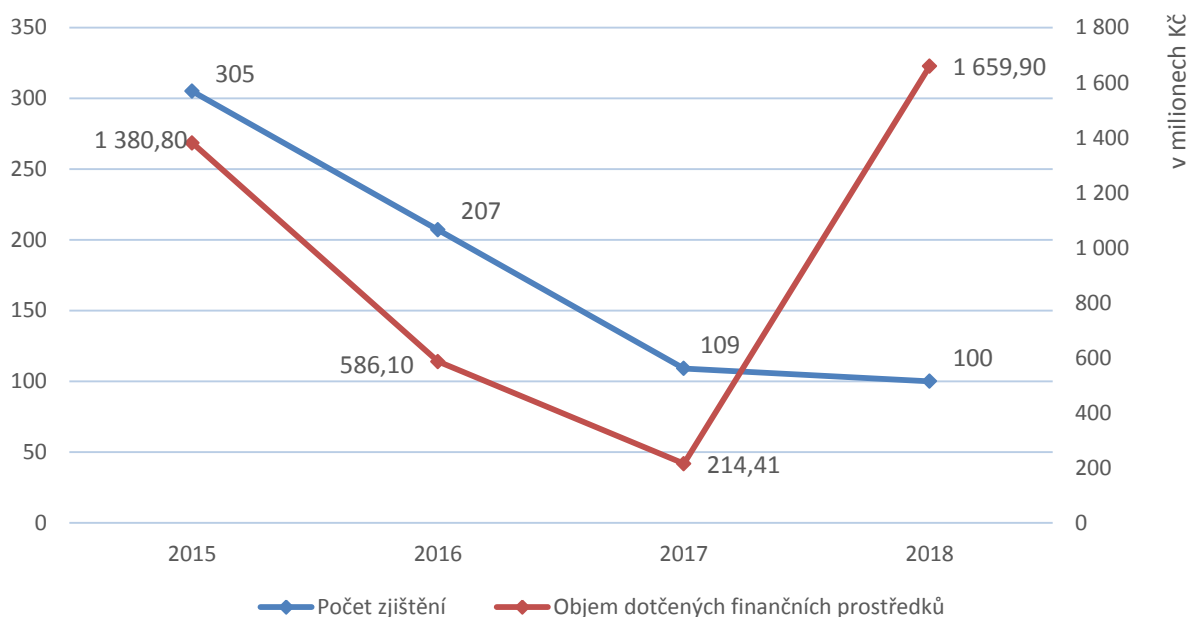
V průběhu roku 2018 bylo přijato celkem 100 závažných zjištění z vykonaných finančních kontrol, což ve výsledku představovalo celkový objem dotčených finančních prostředků ve výši 1 659 895 819,52 Kč. Přehledné údaje jsou obsaženy v Tabulce č. 2.

Typ závažného zjištění	Počet zjištění	Výše dotčených finančních prostředků (v Kč)
Závažná zjištění podle § 22 odst. 6 písm. a) – podezření na trestný čin	21	5 163 877,05
Závažná zjištění podle § 22 odst. 6 písm. b) – v hodnotě nad 300 tis. Kč	79	1 654 731 942,47
Celkem	100	1 659 895 819,52

Tabulka č. 2: Závažná zjištění podle typu za rok 2018

Graf č. 1 uvádí za sledované poslední 4 roky porovnání mezi počtem nahlášených závažných zjištění a objemem dotčených finančních prostředků, které se k těmto zjištěním váží. Je vidět prudce klesající meziroční trend oznamovaných zjištění, kdy jich nejvíce bylo MF zasláno v roce 2015 a nejméně v roce 2018, i když tento uplynulý rok je co do počtu závažných zjištění téměř totožný s rokem 2017.

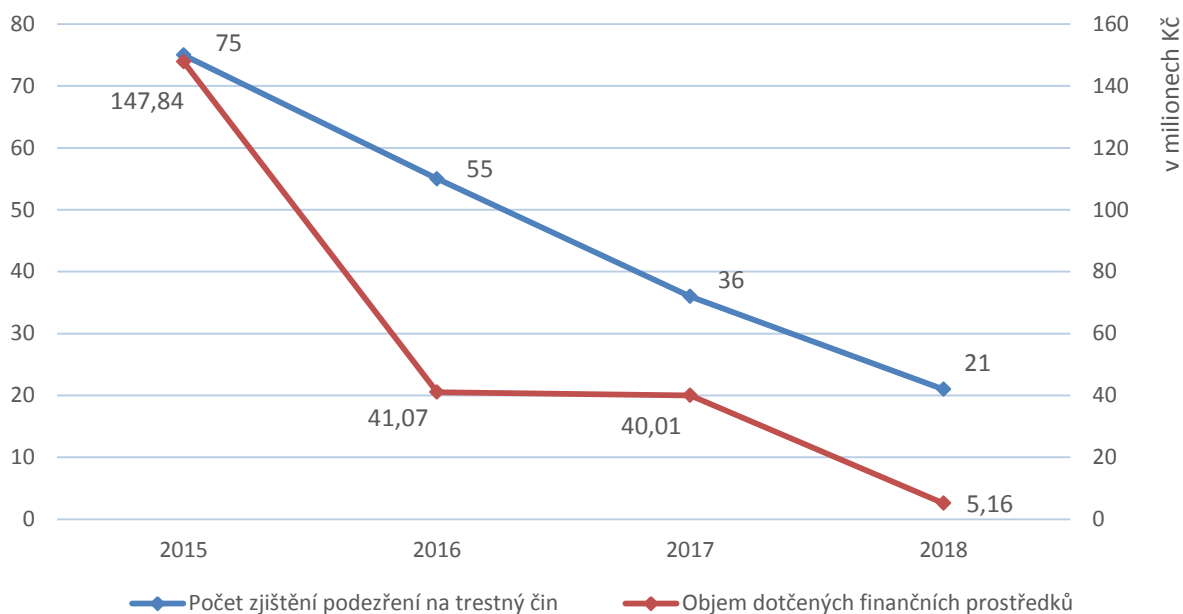
Porovnání počtu závažných zjištění s objemem dotčených finančních prostředků ukazuje stejný trend, tj. také značný pokles mezi rokem 2015 - 2017. V roce 2018 však i při dalším nominálním poklesu počtu závažných zjištění prudce vzrostla hodnota objemu dotčených finančních prostředků.

Graf č. 1: Celkový počet závažných zjištění v porovnání se souvisejícím objemem dotčených finančních prostředků v rozmezí let 2015 - 2018

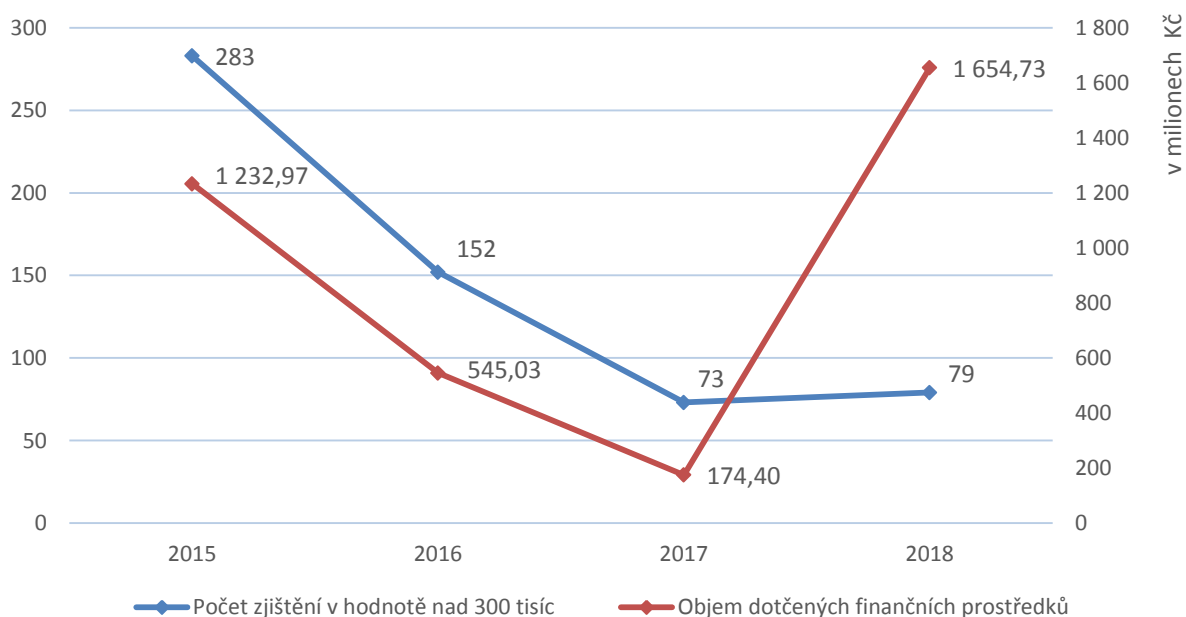
Z Grafu č. 2 lze pak vyčíst, jak se ve sledovaných letech vyvíjel trend závažných zjištění podle § 22 odst. 6 písm. a) ZFK, nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin a z Grafu č. 3, jaká byla v rozmezí 4 let vývojová tendence závažných zjištění neoprávněného použití, zadržetí, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000 Kč podle § 22 odst. 6 písm. b) zákona.

Z Grafu č. 2 je zřejmé, že od roku 2015, kdy bylo orgánům činným v trestním řízení oznámeno celkem 75 zjištění, tak v dalších letech počet oznámení téměř lineárně klesal až do roku 2018 s počtem 21 zjištění. Postupně klesající trend byl ve čtyřletém horizontu vykázán i u objemu dotčených finančních prostředků, kdy rozdíl mezi rokem 2015 a 2018 se pohybuje kolem stovky milionů Kč.

Graf č. 2: Počet závažných zjištění s podezřením na trestný čin v porovnání se souvisejícím objemem dotčených finančních prostředků v letech 2015 – 2018

Na základě údajů znázorněných v Grafu č. 3 lze dovodit postupné klesání od roku 2015 do roku 2017, jak v počtu zjištění v hodnotě nad 300 tis. Kč, tak i objemu dotčených finančních prostředků, které se k nim vážou. Rok 2018 se však tomuto trendu vymyká, neboť jde o výrazný rozdíl mezi těmito dvěma údaji – téměř nejnížší počet zjištění zaznamenaný v průběhu sledovaných čtyř let a naopak nejvyšší objem souvisejících dotčených finančních prostředků za celé čtyřleté sledování.

Graf č. 3: Počet závažných zjištění v hodnotě nad 300 tisíc v porovnání se souvisejícím objemem dotčených finančních prostředků v letech 2015 – 2018

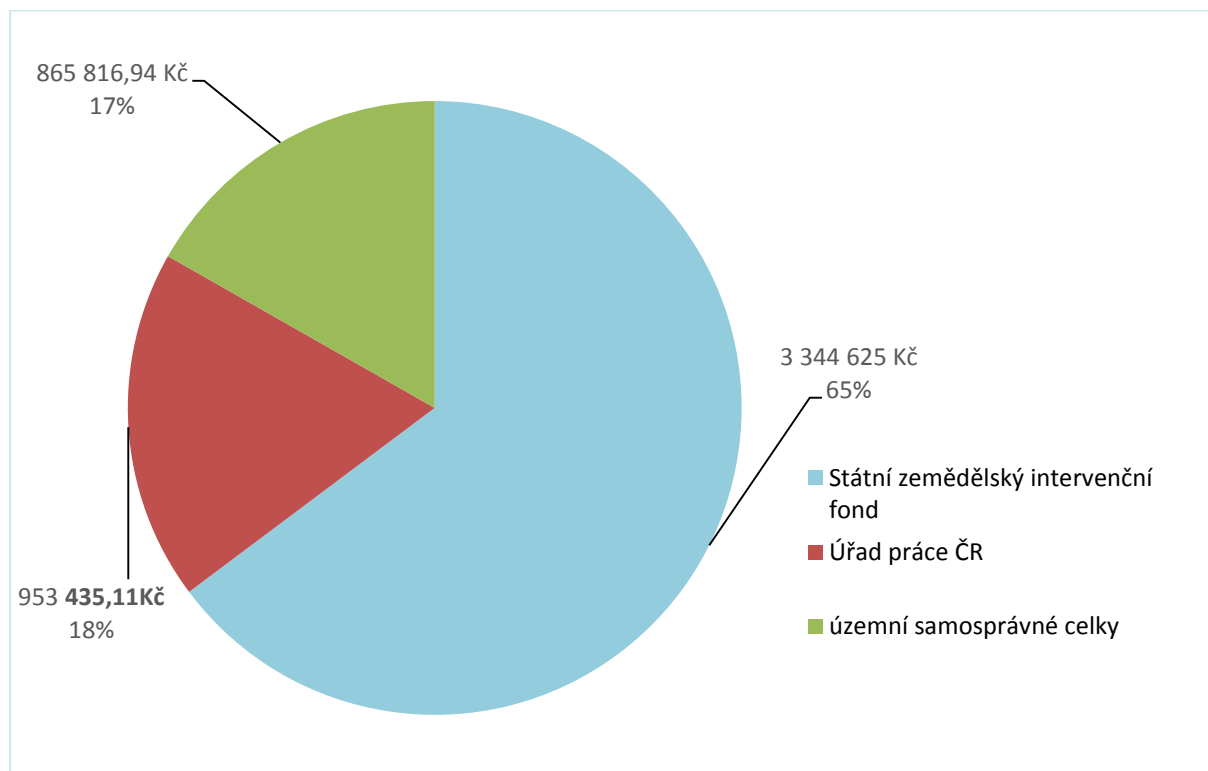
7. ZÁVAŽNÁ ZJIŠTĚNÍ podle § 22 odst. 6 písm. a)

Na základě závěrů z vykonaných finančních kontrol učinily kontrolní orgány v roce 2018 státnímu zastupitelství, Policii ČR nebo Vojenské policii 21 oznámení nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin.

Objem dotčených finančních prostředků dosáhl výše 5 163 877,05 Kč. Do tohoto údaje však nebyla započtena zjištění dvou kontrolních orgánů, které neposkytly MF údaje o výši dotčených finančních prostředků, kterých se zjištění týkala ani jejich odhad. Celkový objem dotčených finančních prostředků za uplynulý rok je tedy v tomto ukazateli podhodnocen a zkreslen.

Kontrolní orgán	Počet závažných zjištění - písm. a)	Výše dotčených finančních prostředků (v Kč)
Státní zemědělský intervenční fond	3	3 344 625,00
Úřad práce ČR	4	953 435,11
Územní samosprávné celky	12	865 816,94
Ministerstvo obrany	1	Neuvedeno
Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední odborné učiliště technické Chotěboř	1	Neuvedeno
Celkem	21	5 163 877,05

Tabulka č. 3: Závažná zjištění za rok 2018 nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin

Graf č. 4: Podíl kontrolních orgánů na objemu dotčených finančních prostředků u závažných zjištěních, nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin v roce 2018

Popis závažných zjištění nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin:

- Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) v této souvislosti oznámil 3 případy s následujícími použitými praktikami:
 - Podvod falšování dokladů - byl zjištěn rozpor mezi předloženými doklady k žádosti o dotaci a skutečností. Žadatel sice pořídil drtičku kamene, stroj ovšem nebyl nový, ale opotřebovaný, tím žadatel porušil podmínku pro poskytnutí dotace.
 - Podvod při podání žádosti do výběrového řízení - účastník odeslal k výběrovému řízení tři různé nabídky z jedné pobočky České pošty ve stejný den a ve stejný čas. Tím vzniklo podezření na podvod. Na základě potvrzení České pošty, které si SZIF vyžádal, bylo rozhodnuto, že tento postup není v souladu s podmínkami Pravidel pro poskytnutí dotace, resp. zásadami zákona o zadávání veřejných zakázek. Z tohoto důvodu bylo podáno oznámení podezření na trestný čin Policii ČR.
 - Trestní oznámení pro pomluvu - účastník řízení o aktualizaci evidence půdy se v důsledku nespokojenosti se zamítavým rozhodnutím SZIF rozhodl zveřejňovat na svých webových stránkách nepravdivé informace o pracovnících SZIF (zveřejňoval informace, že údajně přijímají úplatky, napomáhají trestné činnosti a zneužívají svého postavení).
- Úřad práce ČR – oznámení o závažných zjištěních se týkala prostředků poskytnutých na základě Dohod o vytvoření pracovních příležitostí, zjištěných u 4 příjemců dotace na zřízení společensky účelných pracovních míst.
- Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední odborné učiliště technické Chotěboř – závažné zjištění obsahovalo nesrovnalost z oblasti účetnictví, konkrétně neoprávněných finančních transakcí při nakládání s veřejnými prostředky. Oznámení bylo podáno okresnímu státnímu zastupitelství.
- Ministerstvo obrany - závažné zjištění o důvodném podezření na podvod v projektu, týkající se letecké techniky, kde mohlo docházet k opakovanému porušení trestního zákona. Na základě rozhodnutí tehdejší ministryně obrany byl předán podnět k přešetření Vojenské policii.
- Územní samosprávné celky – bylo podáno 12 oznámení s podezřením na trestný čin v kategorii dotační podvod, zpronevěra a zneužití pravomoci úřední osoby, dále se oznámení týkala podezření neoprávněného podnikání a poškozování majetku, konkrétně poškození pomníku II. světové války v obci v Kraji Vysočina.

Podezření na trestný čin podle typologie trestných činů, o kterých informovaly kontrolní orgány v roce 2018, se odkazovaly na zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník:

- § 184 - pomluvy,
- § 206 - zpronevěra,
- § 209 - podvod,
- § 212 - dotační podvod,
- § 228 - poškozování majetku,
- § 251 – neoprávněné podnikání,
- § 260 - poškozování finančních zájmů Evropské unie,
- § 329 - zneužití pravomoci úřední osoby.

8. ZÁVAŽNÁ ZJIŠTĚNÍ podle § 22 odst. 6 písm. b)

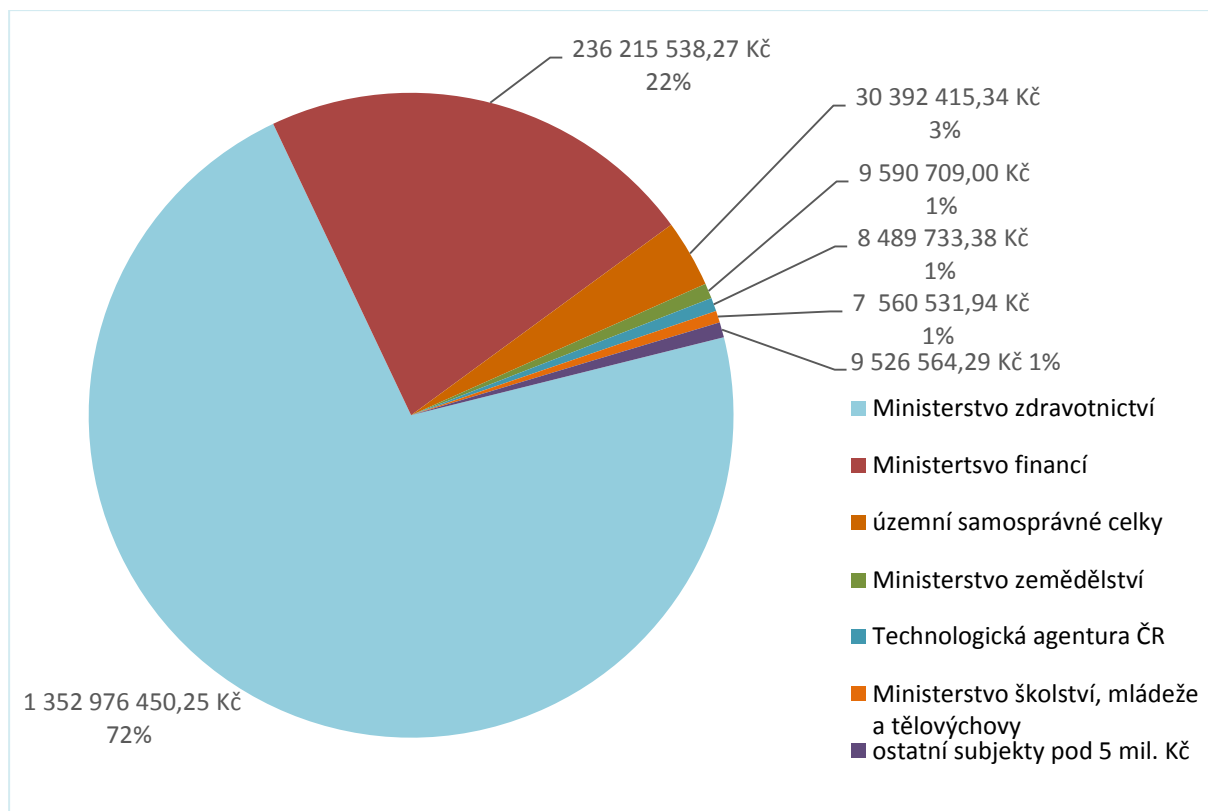
Kontrolní orgány v roce 2018 MF oznámily 79 závažných zjištění neoprávněného použití, zadržetí, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000 Kč v objemu finančních prostředků ve výši 1 654 731 942, 47 Kč.

Tento objem byl oproti minulému roku vykázan přibližně o 1 miliardu vyšší, což bylo způsobeno převážně skokovým nárůstem závažných zjištění v oblasti zdravotnictví.

Přehled závažných zjištění tohoto typu, včetně objemu dotčených finančních prostředků, které se k nim vážou a konkrétním výčtem kontrolních orgánů, které zjištění oznámily, je uveden v Tabulce č. 4 a v Grafu č. 5.

Kontrolní orgán	Počet závažných zjištění - písm. b)	Výše dotčených finančních prostředků (Kč)	Pásmo (Kč)
Ministerstvo zdravotnictví	5	1 352 976 450,25	>100mil.
Ministerstvo financí	31	236 215 538,27	
územní samosprávné celky	15	30 392 415,34	10-40mil.
Ministerstvo zemědělství	4	9 590 709,00	
Technologická agentura ČR	6	8 489 733,38	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	4	7 560 531,94	0-10mil.
Ministerstvo obrany	4	4 083 130,66	
Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví	1	1 133 843,19	
Státní zemědělský intervenční fond	2	1 093 738,74	
Česká školní inspekce	1	758 746,00	
Ministerstvo vnitra	2	600 207,36	
Ministerstvo dopravy	1	577 390,00	
Ministerstvo zahraničních věcí	1	514 188,00	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1	408 107,34	
Úřad práce ČR	1	357 213,00	
Celkem	79	1 654 751 942,47	

Tabulka č. 4: Závažná zjištění neoprávněného použití, zadržetí, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000 Kč v roce 2018

Graf č. 5: Podíl kontrolních orgánů na celkovém objemu dotčených finančních prostředků týkajících se závažných zjištění v hodnotě přesahující 300 000 Kč

Popis závažných zjištění neoprávněného použití, zadržetí, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000 Kč:

- Ministerstvo zdravotnictví na základě vykonaných finančních kontrol zjistilo u 5 zdravotnických zařízení závažná zjištění v celkové výši 1 352 976 450,25 Kč. Závažné zjištění se týkalo nemocnice v Praze, jejíž veřejné prostředky nebyly využity průkazně, hospodárně a efektivně v oblasti ortopedických implantátů, dodávek léčiv a léčivých přípravků, na základě neplatných smluv. U dalších 4 zdravotnických subjektů včetně dalších nemocnic bylo zjištěno neoprávněné použití veřejných prostředků.
- Ministerstvo financí oznámilo 31 závažných zjištění z vykonaných finančních kontrol, která se týkala zejména porušení rozpočtové kázně podle zákona o rozpočtových pravidlech u kontrolovaných subjektů, kterým byla poskytnuta veřejná finanční podpora ze státního rozpočtu, u dalších subjektů (zejména z oblasti dopravy, školství, vědy a výzkumu) šlo o porušení zákona o veřejných zakázkách.
- Územní samosprávné celky uvedly na základě veřejnosprávních kontrol 15 zjištění s podezřením na porušení rozpočtové kázně podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Kontrolovanými subjekty byly vedle měst a obcí také jimi zřízené příspěvkové organizace včetně škol a školek a domova pro seniory, dále byly kontroly podrobeny se zjištěním spolky, obecně prospěšné společnosti, asociace, fotbalový klub, dům dětí a mládeže, muzeum a galerie.
- Ministerstvo zemědělství shledalo na základě vykonaných finančních kontrol porušení rozpočtové kázně podle zákona o rozpočtových pravidlech u 2 subjektů. U dalších subjektů

bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně v souvislosti s pochybením při zveřejňování smluv podle zákona o registru smluv.

- Technologická agentura ČR informovala o 6 závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol. Podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona o rozpočtových pravidlech se týkala dotací na projekty vědy a výzkumu, konkrétně technologie výroby, výzkumu a vývoje metod a nástrojů pro podporu rozhodování v procesu bezpečné integrace elektráren využívajících obnovitelných zdrojů energie a výzkumu pro efektivní, udržitelnou dopravní infrastrukturu.
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vykázalo závažná zjištění s porušením rozpočtové kázně podle zákona o rozpočtových pravidlech u 4 kontrolovaných subjektů.
- Česká školní inspekce uvedla jeden případ nejmenované střední a základní školy, u které bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně podle zákona o rozpočtových pravidlech v souvislosti s chybným vykazováním počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví při své kontrolní činnosti zjistila, že vykazovaná a uhrazená péče jedním zdravotnickým zařízením nebyla v mnoha případech klientům reálně poskytnuta. Tato kontrolovaná osoba po několikanásobné revizi vyčíslila pohledávku, uzavřela s poskytovatelem služeb dohodu o uznání a splacení dluhu do jednoho roku od podpisu.
- Státní zemědělský intervenční fond oznámil 2 závažná zjištění, týkající se nevrácení části dotace při snížení výměry půdních bloků a porušení podmínky pro poskytování dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR. Kontrola v místě zjistila, že nebyly vytvořeny dvě interaktivní expozice, na které byla dotace poskytnuta.
- Úřad práce ČR - Krajská pobočka v Českých Budějovicích provedla průběžnou veřejnosprávní kontrolu zaměřenou na plnění podmínek Dohody o vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací u jednoho vybraného příjemce dotace. Bylo konstatováno porušení podmínek stanovených v Dohodě o poskytnutí dotace. Příjemci byla zaslána výzva k vrácení části poskytnuté dotace.
- Ministerstvo obrany, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo vnitra rovněž oznámily podezření na neoprávněné použití nebo zadržování prostředků státního rozpočtu podle zákona o rozpočtových pravidlech bez uvedení bližších údajů, čeho se zjištění konkrétně týkala (chyběl stručný popis).

Pochybení, jejichž hodnota přesahovala 300 tisíc Kč, nejčastěji spočívala v porušení:

- § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
- § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- § 6 zásady postupu zadavatele podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,
- § 6 zásady zadávání veřejných zakázek a § 39 průběh zadávacího řízení podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek,
- zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv,
- podmínek uvedených v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

9. SHRnutí

Pokud jde o kvalitu a míru vypovídající skutečnosti poskytovaných informací o závažných zjištěních, zaslaných MF v roce 2018 prostřednictvím kontrolních orgánů veřejné správy, oddělení 6902 je nadále hodnotí jako nedostatečné, neboť absentují potřebné údaje pro jejich správné porovnání, hlubší vyhodnocení a následné využití, resp. pro stanovení relevantních a objektivních závěrů. Nadále klesající úroveň informací o závažných zjištěních vyplynula ze srovnání let 2015 – 2018, kdy tuto agendu odbor 69 zabezpečuje.

Míra vyplňování údajů o závažném zjištění formou zaslání vyplněné excelové tabulky v jednotlivých položkách se v průměru pohybuje okolo 45 %, při čemž největší výkyv a zároveň nejméně údajů má MF k dispozici u položky „Celkový objem zkontrolovaných finančních prostředků SR“, kde míra vyplňování činí v průměru pouze 19 %. Ze zaslaných informací rovněž nelze vždy a jednoznačně rozlišit, jaký objem dotčených finančních prostředků se vztahuje ke státnímu rozpočtu a jaký objem představují prostředky poskytnuté ze zahraničních zdrojů. Nejvíce úplných informací má MF u položky „Oznámení na podezření, že byl spáchán trestný čin“ a u položky „Závažná zjištění – objem finančních prostředků“ s průměrnou hodnotou okolo 64 %.

Celkový počet oznámených závažných zjištění z vykonaných finančních kontrol v roce 2018 je nejnižší za čtyřleté období od roku 2015, a to bez ohledu na to, zda se jedná o zjištění, na základě kterého kontrolní orgány podaly oznámení orgánům činným v trestním řízení, nebo o zjištění neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 tis. Kč.

Celkem MF obdrželo za uplynulý rok 100 závažných zjištění s celkovým objemem dotčených finančních prostředků ve výši 1 659 895 819,52 Kč. Tato hodnota byla významně ovlivněna 5 zjištěními neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000 Kč v oblasti zdravotnictví, a to v objemu 1 352 976 450,25 Kč. Lze shrnout, že při nominálním poklesu počtu závažných zjištění v roce 2018 se naopak prudce zvedla hodnota výše objemu finančních prostředků, k nimž se tato závažná zjištění vztahovala.

Z uvedeného celkového počtu se závažných zjištění s podezřením, že byl spáchán trestný čin podle § 22 odst. 6 písm. a) zákona o finanční kontrole, týkalo celkem 21 v objemu dotčených finančních prostředků ve výši 5 163 877,05 Kč. MF nemá k dispozici informace, jak byla tato oznámení orgány činnými v trestním řízení posouzena, neboť kontrolní orgány nemají zákonnou povinnost tuto informaci předávat. Ověřením bylo rovněž zjištěno, že závěry policejního šetření často nemají k dispozici ani kontrolní orgány, které oznámení učinily. Závažných zjištění neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 tis. Kč bylo 79 v objemu dotčených finančních prostředků ve výši 1 654 731 942,47 Kč.

Soustavný pokles počtu oznámených závažných zjištění i objemu dotčených finančních prostředků se projevil každoročně v rozmezí let 2015 - 2017. Výjimkou byl pouze rok 2018, a to pouze v objemu souvisejících dotčených finančních prostředků. Lze však konstatovat, že žádnou přímou úměru mezi těmito dvěma údaji nelze spatřovat.

Příčiny poklesu nelze na podkladě dosavadních prostředků, které měl odbor 69 doposud k dispozici a které vyplývají ze zákona o finanční kontrole, relevantně vyhodnotit ani odhadnout. Zda to bylo způsobeno tím, že kontrolním orgánům veřejné správy není tato zákonná povinnost známá, nebo že obecně kleslo jejich povědomí o této povinnosti, nebo ji neplní řádně a MF o závažných zjištěních neinformují, či se snížila jejich kontrolní zdatnost taková zjištění detekovat. Nebo naopak z důvodu, že orgány státní správy a územní samosprávy využívají veřejné finanční prostředky rok od roku hospodárněji, efektivněji a účelněji, protože mají dobré znalosti právních předpisů a tudíž z jejich

strany dochází ke stále menšímu porušování povinností stanovených příslušnými právními předpisy, či je to způsobeno jinými faktory.

Nelze rovněž ověřit ani z jiných zdrojů a databází, zda kontrolní orgány oznámily všechna závažná zjištění, která v uplynulém roce zjistily a která měly oznámit. Povinnost oznamovat závažná zjištění však splnila méně než polovina kontrolních orgánů státní správy a územní samosprávy. V zákoně o finanční kontrole není uvedena sankce za neplnění této povinnosti, aby mohla být vynutitelná.

V rámci objektivního posuzování této agendy lze pozitivně konstatovat, že žádný kontrolní orgán nezaznamenal četný výskyt závažných zjištění ve spojení s jedním konkrétním subjektem nebo v kontextu s porušováním konkrétního právního předpisu, který by se odchyloval od průměrných hodnot v minulých letech.

Všechny tyto indicie, které se v průběhu let 2015 – 2018 negativně projevily v této agendě, byly podnětem k nastavení nového způsobu informování o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol.

10. ZÁVĚR

Za účelem dosažení jednotného postupu pro podávání informace o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol byla koncem roku 2018 vyvinuta technická informační podpora „Modul závažných zjištění“ (dále jen „MZZ“) jako součást informačního systému finanční kontroly ve veřejné správě (IS FKVS), který orgány veřejné správy v současnosti využívají pro předávání ročních zpráv o výsledcích finančních kontrol MF.

Cílem záměru bylo vytvořit maximální podporu pro efektivní a účinné plnění tohoto úkolu, usnadnit práci kontrolním orgánům zabezpečujícím tuto činnost, zefektivnit proces oznamování, snížit chybovost a administrativní zátěž a na podkladě jednotné formy nahlášených údajů formou strukturovaného formuláře vytvořit kvalitní podklad pro analýzu a vyhodnocování závažných zjištění za účelem odstranění jejich dopadu na veřejné rozpočty.

Elektronické zasílání závažných zjištění prostřednictvím MZZ se předpokládá již v průběhu roku 2019.

Pro usnadnění práce s MZZ byla zpracována a orgánům veřejné správy poskytnuta uživatelská příručka, která slouží jako podrobný pracovní postup pro využívání této informační podpory.

Oddělení 6902 bude průběžně uživatelskou příručku upravovat ve vazbě na podněty, které vyplynou z využívání tohoto modulu s cílem, aby MZZ bezproblémově a plnohodnotně sloužil zejména potřebám kontrolních orgánů státní správy a územní samosprávy a všem jeho uživatelům.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Zkratka	Název
ČR	Česká republika
Informace	Informace o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol
IS FKVS	Informační systém finanční kontroly ve veřejné správě
MF	Ministerstvo financí
MZZ	Modul závažných zjištěních
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ZFK	Zákon č. 320/2001 Sb., zákon o finanční kontrole